

Memorandum k 120. výročí otevření Národopisného muzea československého

V loňském roce si česká kulturní veřejnost připomenula řadou akcí 120. výročí Národopisné výstavy československé, která sehrála důležitou roli v politickém, společenském a kulturním životě české společnosti konce 19. století a přispěla k rozvoji národopisu jako samostatné společenskovědní disciplíny a k rozvoji etnografického muzejnictví. Artefakty lidové kultury se staly rovnocennou položkou ke sbírkám přírodovědným, technickým, uměleckým a kulturně historickým. Otevřením Národopisného muzea československého v roce 1896 byl splněn jeden z cílů, které si organizátoři výstavy stanovili.

Za 120 let od otevření Národopisného muzea československého prošlo etnografické muzejnictví různými vývojovými peripetemi ovlivněnými politickými poměry, nicméně vždy byly v historických centrech České republiky přístupny ústřední etnografické expozice přibližující tradiční kulturu v její regionální a lokální diferenciaci. Po rekonstrukci Letohrádku Kinských v Praze se podařilo společným úsilím pracovníků Národopisného oddělení Národního muzea, Ministerstva kultury a podpisové akce Národopisné společnosti zachovat stavbu pro muzejní účely a otevřít zde v roce 2005 novou etnografickou expozici komplexně přibližující tradiční kulturu českého etnika.

V Brně, moravské metropoli, vznikla po rekonstrukci Paláce šlechticů v roce 1961 na svou dobu progresivní národopisná expozice. Bohužel musela být zrušena při opravě budovy koncem minulého století a od té doby v Brně a na Moravě analogická centrální stálá expozice absentuje. Přes dlouhodobé úsilí Etnografického ústavu Moravského zemského muzea se na uvedenou stálou expozici nepodařilo získat finanční prostředky. V současné době, kdy se klade velký důraz na ochranu a udržování kulturního dědictví, je uvedený stav alarmující. Stálá etnografická expozice v Moravském zemském muzeu chybí rovněž z hlediska turistického ruchu, jehož je Brno cílenou destinací, a jako důležitá součást vzdělávacího systému.

Česká národopisná společnost, jejíž počátky jsou spojeny s ideou Národopisné výstavy československé a Národopisného muzea československého, se proto obrací na Ministerstvo kultury s apelem, aby absence stálé etnografické expozice v Moravském zemském muzeu byla řešena a dovedena do uspokojivého konce.

V Praze 8. února 2016

Česká národopisná společnost, z. s.
Národní 3
117 20 Praha 1